

عنوان: شاخصه های سبک زندگی اسلامی از دیدگاه مقام معظم رهبری

استاد راهنما: مرضیه عباسی^۱

نام نویسندگان: مهلا منتظری . حدیثه السادات میر غفوری . عطیه دینوی

مدرسه علمیه حضرت زینب کبری (سلام الله علیها)

استان یزد

^۱ -amarzieh448@gmail.com

چکیده

در این مقاله، توصیفی از سبک زندگی اسلام شده است و مولفه های آن اعم از ایمان آثار بسزایی در زندگی انسان دارد از جمله ارتباط با خدا، عمل صالح، تقوا و... مولف دیگر در سبک زندگی علم و آگاهی است که اهمیت زیاد به علم آموزی در اسلام شده مضمون روایت داریم از معصوم که فرمودند: "برای علم آموزی سفر کنی ولو به چین" این روایت از اهمیت والای علم آموزی در اسلام نشأت گرفته می شود. ما برای مطالعه سبک زندگی برای درک مطلب سبک زندگی نیاز به علم و آگاهی داریم.

مولفه های دیگری در سبک زندگی مورد بحث قرار گرفته شده که اینجا به دومورد آن پرداختیم.

وارد مولفه های سبک زندگی در خانواده می شویم که یکی از آن ها ازدواج است ازدواج تاثیر زیادی در زندگی اجتماعی و فردی انسان دارد و در انتخاب همسر باید دقت زیادی خرج داد و علاوه بر دقت در انتخاب همسر مناسب به سن ازدواج و شرایط آن توجه کرد و ازدواج را باید ساده و بدون تشریفات برگزار کرد.

یکی دیگر از مولفه های سبک زندگی در خانواده روابط خانوادگی می باشد بدین معنا که خانواده مهم ترین اساس اجتماعی است که با حضور فرزند این نهاد کامل میشود

مولفه بعدی سبک زندگی در خانواده حد زاد و ولد می باشد در اسلام سفارش زیادی در مورد زاد و ولد شده است که زاد و ولد زیاد باعث زیاد شدن جمعیت اسلام میشود شاخصه های فردی: تقوی که او این مرحله در تقوا ترک محرمات و انجام واجبات است

شاخصه بعدی صداقت است که ه صداقت در گفتار و صداقت در کردار که توضیعی کامل از آن آماده است شاخصه بعدی تفکر است در اسلام به تفکر اهمیت بسزایی دارد یک عمل واجب و عبادت محسوب می شود. یکی دیگر از شاخصه های فردی صبر و خویشتن داری است در هرکاری صبر کردن بهترین راه برای رسیدن به هدف است

شاخصه اجتماعی سبک زندگی

تلاش و کوشش است در اسلام کار و تلاش قداست بالایی دارد

مولفه بعدی اعتدال و میانه روی می باشد در هر کاری حد میانه و اعتدال آن باید رعایت شود به ویژه در کار

حکمران ها اعتدال باسی رعایت شود

مولفه سوم پابندی به خانواده است تشکیل خانواده مهم ترین اساس تمام تربیت های اجتماعی و انسانی

است

مولفه چهارم صله رحم است در اسلام به صله رحم تاکید فراوانی شده و از قطع رحم و قهر و دوری از

خویشاوندان نهی شده است

واژگان کلیدی: سبک. زندگی. اسلام. مقام معظم رهبری .

مقدمه

موضوع مقاله مورد بحث درباره سبک زندگی اسلامی از دیدگاه رهبری می باشد.

یکی از مباحث مهم جامعه ایران به عنوان یک کشور اسلامی سبک زندگی اسلامی می باشد.

ایران به عنوان بزرگترین کشور شیعی که توانسته حکومت اسلامی برقرار کند داعیه پیاده کردن

اسلام بر اساس اصول و مبانی دین و لغت رسول الله و ائمه اطهار علیهم السلام، همچنین کشوری

است که توانسته در زمینه های مختلف علمی پیشرفت زیادی کند لذا الگوی سیاسی و علمی برای

بسیاری از کشورها است لذا ضرورت دارد تا از نظر شیوه و سبک زندگی هم اسلامی باشد و الگوی

عملی و اخلاقی در زندگی اجتماعی برای سایر کشورها باشد، کشور ما به خاطر تهاجم فرهنگی

سبک زندگی ما دچار خطر شده و لازم است به عنوان الگو در آن بازنگری شود.

تاکید مقام معظم رهبری بر سبک زندگی به خصوص جنبه های اقتصادی و تاکید ایشان بر بیانیه گام

دوم سبب شده این موضوع را انتخاب کنیم

جامعه به طور ویژه نسل جوان و تحصیل کرده حوزه و دانشگاه
روش تحقیق در این مقاله کتابخانه ای و تحلیل می باشد البته مقالات متعددی در این زمینه نوشته شده و
ما در این مقاله کوشیده ایم تا هر کدام از مواردی که مقام معظم رهبری بر آن تاکید فرموده اند ریشه
یابی کنیم .

تعریف سبک زندگی

سبک در لغت به معنی طرز، شیوه، روش، طرز بیان ما فی الضمیر را گویند
زندگی به معنای زنده بودن، زیست، حیات، مدت عمر، وضع مالی، مال و منال بیان شده سبک زندگی نظام
واره و سیستم خاص زندگی است که به یک فرد خانواده یا جامعه با هویت خاص اختصاص دارد این نظام بار
هندسه کلی رفتار بیرونی و جوارحی است و افراد خانواده ها و جوامع را از هم متمایز می سازد سبک زندگی
را می توان مجموعه های کم و بیش جامع و منسجم از عملکردهای روزمره یک فرد دانست که نه فقط
نیازهای جاری او او را برآورده می سازد بلکه روایت خاصی را که وی برای هویت شخصی خویش می گزیند در
برابر دیگران مجسم می سازد سبک زندگی شامل نظام ارتباطی نظام معیشتی تفریح و شیوه های گذران
اوقات فراغت الگوی خرید و مصرف توجه به مود جلوه های عینی شان و منزلت استفاده از محصولات
تکنولوژیک نحوه استفاده از صنایع فرهنگی ات تمرکز علاقه مندی در فرهنگ مانند دین خانواده میهن
ورزش و امثال آن می شود (فاطمه ابوترابیان. سال ۱۳۹۳)

مولفه های سبک زندگی در حوزه فردی و اجتماعی

از آیات یاد شده و دیگر آیات قرآن، به خوبی استفاده می شود که انسان حریص و دنیا طلب، هنگامی که در میدان رقابت تجمل گرایی قرار می گیرد، برای رسیدن به مقصود و بهره گیری از لذتهای حیوانی، تمام حد و حصرها و موانع را کنار زده، هیچ ضابطه و معیاری را نمی شناسد. براساس فرمایش پیامبر(ص): «حُبُّ الشَّيْءِ يُعْمَى وَ يُصِمُّ»؛

علاقه به چیزی، انسان را کور و کر می کند(و قدرت درک واقعیت را از او می گیرد).

گرایش افراط گونه به دنیا و ظواهر فریبنده آن، باعث می شود بزرگانی چون طلحه و زبیر، با آن سابقه تاریخی، در برابر امیرمؤمنان حضرت علی(ع) قرار گرفته، بیعت خود را نادیده گیرند و جنگ خونین جمل را سازماندهی کنند.

نتیجه گیری

فرهنگ زندگی، متأثر از تفسیر ما از زندگی است و هر هدفی را برای زندگی تعیین کنیم، سبک خاصی را به همراه می آورد. مفهوم سبک زندگی یعنی انطباق دادن یک رهیافت سبک داده شده در زندگی. سبک زندگی را می توان مجموعه ای از تلقی ها، ارزش ها، شیوه های رفتار، حالت ها، سلیقه ها و عملکردها دانست که فرد آنها را به کار می گیرد چون نه فقط نیازهای روزمره او را بر آورده می سازد، بلکه روایت خاصی را هم که وی برای هویت شخصی خود برگزیده است، در برابر دیگران تجسم می بخشد. عملکردهایی که در عرصه های مختلف زندگی از جمله نوع پوشش، خوراک، زبان، ادبیات، مد، مصرف فرهنگی، رفتارهای شخصی، نحوه ی گذران زندگی و اوقات فراغت و... تجسم می یابند.

امتیاز انسان بر سایر موجودات در آن است که نحوه و ماهیت رفتارهای او نسبت سایر موجودات متفاوت به نظر می آید. به عبارت دیگر انسان ها به گونه ای عمل می کنند که موجودات دیگر توانایی انجام آن را دارا نمی باشند. رفتار انسان ها همواره با تفکر، اندیشه و تدبیر همراه می باشد از این رو می توان گفت:

عمل به معنای رفتار معنی دار و آگاهانه است؛ اما از سوی دیگر تلاش انسان برای ایجاد و برقراری ارتباط و رابطه با سایر اعضای جامعه به میل طبیعی او به اجتماعی زندگی کردن مربوط می شوند. به عبارت دیگر این تمایل انسان ها را به سوی ایجاد روابط با دیگران سوق داده و موجبات تداوم حیات اجتماعی جوامع رافراهم می سازد. شیوه ی زندگی جدید، که طبعا در حد خود، بیانگر فلسفه ای خاص نیز هست، به مراتب بیشتر از فلسفه ها و الهیات و یا ایدئولوژی های جدید و به نحوی مستقیم و بدون واسطه آن چنان بر جوانان مسلمان تأثیر می گذارد که می توان شواهد آن را تقریبا در همه ی مراکز شهری بزرگ جهان اسلام و به طریق اولی میان جوانان مسلمانی که در مغرب، زندگی یا تحصیل می کنند، دید.

شیوه زندگی جدید، بیانگر گریز جدی از هنجارها و معیارهای دنیای متجددی ست که تاکنون برقرار بوده و در عین حال، تالی منطقی همان هنجارهاست.

پوسته فرهنگ غربی پیشرفت ظاهری است اما، باطن آن سبک زندگی مادی، شهوت آلود گناه آفرین و هویت زدای ضد معنویت است.

اصل اصالت لذت و اصالت منفعت به عنوان دو اصل اساسی جاری در زندگی مردم مغرب زمین بر اساس مفاهیم فلسفه اومانیسم تعریف می شود. اومانیسم، ماده گرایی، سکولاریسم، خردگرایی، فردگرایی و جهانی شدن پایه و اساس تفکر در مغرب زمین را شکل می دهند.

سبک زندگی غربی به همراه نشانه هایی همانند سنت گریزی، دین گریزی، معنویت گرایی در زندگی فرد بروز می یابد و او را به بهره مندی از لذت های آنی سوق می دهد. و تاثیر زیادی در روابط جنسی و شهوت آلود وی دارد. ورزش و رسانه نیز دو نماد مهم از این شیوه و سبک زندگی می باشند.

فهرست منابع

قران کریم

۱. شریف الرضی، محمد بن حسین. نهج البلاغه. قم. موسسه دارالهجره. ج ۱. ۱۴۱۴ ق
۲. کلینی. محمد بن یعقوب. الکافی. تهران. دارالمکتب اسلامیه. ج ۴. ۱۴۰۷.
۳. شریفی، احمد حسین. همیشه بهار. تهران دفتر نشر معارف. چاپ ۱۰. ۱۳۹۷.
۴. شریعتمداری، جعفر. شرح تفسیر لغات قران. مشهد. آستان قدس رضوی بنیاد پژوهش های اسلامی. ج ۴.

۱۳۷۵ ش

۵. جامع التفاسیر

سایت حوزه نت. ۶

۷. سایت ویکی پدیا

۸. سخنرانی های رهبری. سایت خامنه ای دات آی آر

۹. خامنه ای، سیدعلی. موسسه قدر ولایت/ اخلاق و معنویت در آئینه ی مقام معظم رهبری ناشر

قدر ولایت/ تهران/ چاپ سوم (۱۳۹۰)

۱۰. شریعتمداری، جعفر. شرح و تفسیر لغات قرآن براساس تفسیر نمونه. مشهد مقدس. آستان قدس رضوی

بنیاد پژوهشهای اسلامی. چاپ ۴. ۱۳۷۵ ش. ج ۱. ص ۱۰۸، ۱۰۷

۱۱. خامنه ای، سیدعلی. حدیث ولایت. تهران. انقلاب اسلامی. چ ۱. ۱۳۹۸

۱۲. مکارم شیرازی. ناصر. تفسیر نمونه. تهران. دارالمکتب اسلامی. ج ۱. چاپ ۳۲. سال

۱۳۸۰.

۱۳. آمدی. عبدالواحد بن محمد. غرر الحکم و درر الکلم. قم. دارالکتاب اسلامی. چ ۲. ۱۰ م. ج ۱

۱۴. خامنه ای. سیدعلی. حدیث ولایت. تهران. سازمان تبلیغات اسلامی. چ ۱. سال ۱۳۹۸

۱۵. مجله حصون زمستان ۱۳۸۸، شماره ۲۲.

۱۶. الکافی، ج ۶، ص ۳۲۹: «أَنَّ رَجُلًا كَانَ عِنْدَ الرِّضَا عِ بَخْرَاسَانَ فَقَدَّمَتْ إِلَيْهِ مَائِدَةً عَلَيْهَا خَلٌّ وَ مِلْحٌ فَأَفْتَتَحَ ع بِالْخَلِّ فَقَالَ الرَّجُلُ جُعِلْتُ فِدَاكَ أَمَرْتَنَا أَنْ نَفْتَتِحَ بِالْمِلْحِ فَقَالَ هَذَا مِثْلُ هَذَا يَعْنِي الْخَلَّ وَ إِنَّ الْخَلَّ يَشُدُّ الذَّهْنَ وَ يَزِيدُ فِي الْعَقْلِ

۱۷. شیخ صدوق. من لایحضره الفقیه، قم، جامعه مدرسین، چ ۲، ص ۳۸۰، ۳۸۱ ق

المحاسن. قم. دارمکتب الاسلامیه. چ ۲. ۱۳۷۱ ش

احمد بن محمد بن خالد برقی. ۱۸۰۰

۱۹. مصباح یزدی، محمد تقی. پرتو ولایت. تهران. موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره). چ ۶. ۱۳۸۶